

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ,"

İlya
Meçnikov

(1845 - 1916)

Yazan ve Çizen:
Bilgin Ersözlü

1854 yılında Rus İmparatorluğu'nda, bugünkü Ukrayna sınırları içinde bulunan Karkov kenti yakınlarındayız. Küçük İlya Meçnikov ve arkadaşları dışarıda oynuyorlar.

Olga beni yakalayamaz ki!

Aman!
Taşa dikkat et İlya!

Yaşasın!
Haydi biz de yakalamaca
oyununa katılalım Peynir.

Dur Simitçiğim.
İlya önündeki taşı görmedi.
Ayağı takılıp düşmese barıl!

Ancak korkulan olur. Ayağı, önündeki taş parçasına takılınca İlya yere kapaklanır.

İyi misin?
Canın çok yandı mı
İlya?

Yok canım.
Ama dirseğim birazcık
kanıyor.

Tüh!
Çocuğa bir şey olmaz
umarım.

Korkma Simitçiğim
bir şey olmadı.

Arkadaşları İlya'nın eve dönmesine yardım eder.

Hadi eve gidelim de
annen yarani temizlesin
İlya. Yoksa mikrop
kapabilir.

Evet İlya. Ben de
bir kez düşmüştüm.
Hemen temizlemediğim
için yaram mikrop
kapmıştı.

Sonra da şu yara
bandını yapıştırın arkadaşlar.

Bugün
ne kadar düşüncelisin
Simitçiğim.

Ertesi gün okulda öğretmeni, İlya'nın kolundaki sargıyı görünce ona ne olduğunu sorar. İlya anlatır.

Geçmiş olsun İlya.
Yarani hemen temizlemeniz iyi olmuş,
Çünkü böyle durumlarda yaralar
mikrop kapabilir.

Evet çocuklar,
madem söz mikroplardan açıldı,
bugün biraz bu konudan
konuşalım.

Hımm!
İlya Meçnikov
büyüyünce bu konularla
ilgili işler yapacak galiba
Peynirciğim.

Yaşasın!
En çok merak ettiğim
konulardan bunlar.

Bana da öyle geliyor
Simitçiğim. Okuyup görelim.

İlya Meçnikov okul yıllarında özellikle doğa tarihi, botanik, jeoloji ve biyoloji derslerine ilgi duyar. Üniversitede de doğa bilimleri alanını seçer. Derslerinde o kadar başarılı olur ki, normalde dört yıl süren eğitimi iki yılda tamamlar. Mezuniyetini izleyen yıllarda ülkesindeki ve Avrupa'daki pek çok üniversitede ve bilim kuruluşunda görev alır.

O dönemde dünyanın farklı yerlerindeki pek çok bilimsani, zararlı mikroorganizmaların sağlığımız üzerindeki etkileri konusunda araştırmalar yapar. İlyas Mechnikov da bu konuda atılan adımları ilgiyle izler...

Hımm!
Demek öyle!

Kitapta ne okuduğunu göremiyorum ama anladığım kadarıyla o mikroorganizmaların başı dertte Peynirciğim!

Ha ha ha!

İlyas Mechnikov da bu çalışmalara katkıda bulunmaya karar verir. Araştırmalarına daha çok zaman ayırabilmek için üniversiteden ayrılıp kendi laboratuvarını kurar.

Duydun mu Peynir? Mechnikov Abi laboratuvar kurmuş. Bir kutu lokum alıp hayırlı olsun gidelim hemen.

Ha ha ha!
Güldürme de okuyalım Simitçiğim.

Mechnikov, denizyıldızı larvaları üzerinde çalıştığı sırada bağışıklık sistemiyle ilgili ilginç bir durum fark eder. Bu konuda deneyler yapar.

Çok ilginç.
Bu akyuvarlar damar sisteminin dışına çıkarak buradaki yabancı maddeleri çepeçevre sarmış.

Denizyıldızı larvalarıyla deney yapmak! 40 yıl düşünsem aklıma gelmezdi.

Sorulara yanıt arayan bir bilimsani olunca akla geliyormuş demek ki.

Akyuvarlar fagositoz yapıyor. Hastalık etkeni bakterilerin bulunduğu bölgeye toplanıp onları yok ediyorlar.

Fagositoz mu? O da ne?

Fagosit Yunancada "hücre yiyen" anlamına geliyor Simitçiğim. Mechnikov Abi'nin vücuda giren yabancı maddeleri ve mikroorganizmaları içine alıp parçalayarak yok eden hücrelere verdiği ad bu. Bu yok etme yöntemine de "fagositoz" demiş.

Böylece Mechnikov, kandaki akyuvarların hastalık etkeni bakterilerle savaşmada çok önemli bir etken olduğunu ortaya koymuş oldu. Bu çalışmasıyla 1908 yılında Nobel Fizyoloji ve Tıp Ödülü'nü kazandı.

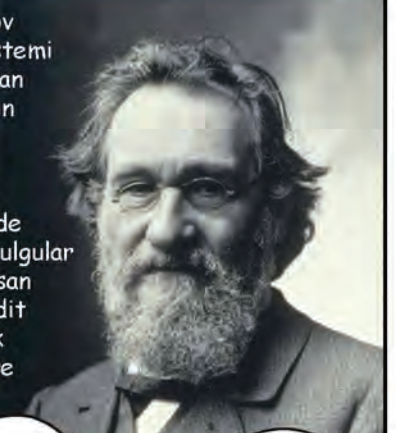

Bence bir ödül de akyuvarlara vermek gerek.

Ha ha ha!
Haklısın ama "akyuvarlak" değil, akyuvar onlar Simitçiğim.

İlyas Mechnikov bağışıklık sistemi üzerine yapılan araştırmaların öncüsüdür. Zamanla bu araştırmalar çoğaldı ve elde edilen yeni bulgular sayesinde insan sağlığını tehdit eden pek çok hastalığa çare bulundu.

O zaman, insanlığa bu katkısı için...

İlyas Mechnikov'a teşekkür ediyoruz.

